

Aalto-universitetets inskription 2014–2015

Rektor Tuula Teeri

Aalto-universitetet

Enligt det nu gällande regeringsprogrammet i Finland är "Kompetens ett centralt element när det gäller att stärka förutsättningarna för ny tillväxt och sysselsättning."

Vi talar om att bygga ett kompetenssamhälle som baserar sig på kunskap, och om beslutsfattande som baserar sig på kunskap. Ändå är det rätt sällan vi stannar upp för att tänka efter vad begreppen egentligen betyder i praktiken. Hur kan vi veta att något verkligen baserar sig på kunskap? Hur kan vi få tillförlitlig kunskap och information som underlag för beslutsfattandet? Hur kan vi veta att vi på riktigt ligger i världstoppen i ett visst avseende? Är det frågan om sporttävlingar är det målkameran som visar det, men när det t.ex. gäller att mäta hur framgångrika universiteten är, är det betydligt mera komplicerat.

Jag tror att nyckeln till framgång i att bygga upp kunskapsamhället i grund och botten är en djupgående förståelse av logiken och förutsättningarna för produktionen av ny kunskap och ny kompetens samt relationerna mellan kunskap, kompetens och ekonomisk tillväxt. När det råder en djupgående insikt om detta i samhället kan vi fatta de riktiga besluten för att kunna trygga framgången för vår nation.

Det är vetenskaplig forskning av hög klass som producerar den tillförlitligaste kunskapen. Många olika sätt för kunskapsanskaffning kallas för forskning, men all forskning görs verkligen inte på vetenskapliga grunder. Informationssamhället måste kunna särskilja mellan äkta kunskap; tro och trosuppfattningar, och inte ens en stark åsikt behöver nödvändigtvis vara kunskap. Om något betraktas som kunskap, måste det basera sig på observationer som kan upprepas med lika resultat gång på gång, på fakta. Teorier blir fakta när de testas med vetenskapliga metoder. Bara sådan kunskap som upprepade gånger verifierats av forskare är tillförlitlig.

Forskare utbildas vid universitet, under ledning av erfarna forskare – doktorsavhandlingen är forskarens körkort. För att en forskare ska bli riktigt duktig, en "toppforskare", är det viktigt att hen har kompetenta lärare. Universitetets lärarkår, professorerna, väljs med stor omsorg – det är endast de bästa som får leda forskningen och utbilda kommande forskargenerationer. En bra forskare och lärare är en högt skattad medlem i det internationella vetenskaps- eller konstsamfundet, en erkänd sakkunnig inom sitt område. Under handledning av en kompetent forskare växer nya kompetenta forskare och sakkunniga fram, som när de går över från universitetet till arbetslivet bygger upp kunskaps- och informationssamhället.

Vilken är alltså universitetets roll som framgångsfaktor för en nation? Varför vill alla ha toppuniversitet och talar samtidigt om innovationer?

Konkurrenskraft föds när sådan ny kunskap och kompetens produceras som andra inte har; genom att kopiera andra kommer vi alltid att hamna på efterkälken.

I forskningsgrupper av världsklass produceras tillförlitlig ny kunskap och utbildas kompetenta doktorer. Förmågan

att skapa innovationer ur detta material har den som har en god uppfattning om samhällets utmaningar och problem och som dessutom har förmåga att se vilka möjligheter hans kunskaper ger för att lösa problemen. Det är alltså också viktigt att universitetets professorskår har nära kontakter med näringslivet och det omgivande samhället i övrigt. I detta avseende ligger Finland och Aalto-universitetet i världstoppen, tillsammans med Holland och några andra nordiska länder. Vår förmåga att samarbeta med olika aktörer är en unik konkurrensförmån som vi måste kunna dra fördel av.

I Finland var vi både djärva och beslutsamma i början av 2000-talet. Det fanns en vision, som överskred partigränserna, om forskningens och utbildningens betydelse för den ekonomiska tillväxten. Universitetens rektorer, näringslivsledare och politiska beslutsfattare var eniga om nödvändigheten av en universitetsreform. Universitetens verksamhetsförutsättningar och tilldelningen av resurser till dem förbättrades. Ett av de viktigaste besluten i reformen var beslutet att grunda Aalto-universitetet, ett nytt, mångvetenskapligt universitet. Det nya universitetet gavs ett nationellt uppdrag: att skapa ny, unik och internationellt konkurrenskraftig kompetens i Finland för att bredda den industriella basen i landet.

Vad håller på att hända med reformen i dag?

Aalto-universitetet har på fem år genomfört ytterst stora förändringar: professorskåren, de andra forskarna och lärarna, de studerande och hela personalen har alla i sina respektive roller kämpat för att de tre grundande högskolorna tillsammans ska bli ett unikt universitet. Vi har ett mycket gott anseende i världen, vi gör ett erkänt, banbrytande arbete för att dra fördel av vår mångvetenskaplighet, i att förnya undervisningen med sikte på framtida behov samt i att utveckla entreprenörskap som en del av universitetets kärnverksamhet.

Kvaliteten på verksamheten har klart förbättrats mätt med reella mätare: Forskare vid Aalto vinner signifikant mera konkurrensutsatt forskningsfinansiering och producerar mera kvalitativt högtstående internationella publikationer än före reformen. Aalto lockar också till sig internationella sakkunniga. Över en tredjedel av våra nya professorer är av utländsk härkomst. De tar sin kompetens med sig till Finland, men utöver detta även kontakterna till sitt ursprungliga vetenskapliga samfund och stärker på så sätt våra kompetensätverk.

Aalto-universitetet har redan i två år varit Finlands mest kända universitet bland finländare under 30 år, enligt en enkät som gjordes av Taloustutkimus. Aalto tog första plats även som banbrytare och föregångare. Stoltheten i att höra till Aalto och undervisningen som håller på att förnyas uppmuntrar våra studerande till fina prestationer, och både antalet insamlade studiepoäng och antalet examina ökar. Våra studerande samverkar också rent praktiskt med näringslivet redan under sin studietid och lär sig arbetslivsfärdigheter. Det arbete de utför

exempelvis i Aalto Design Factory har producerat många lovande förstadier till produkter för våra samarbetspartner och har lett till grundandet av nya företag.

Aalto har på kort tid blivit ett av Europas mest uppskattade och ett av världens mest lovande universitet i att utveckla akademiskt entreprenörskap. Det framgår bland annat av den utredning som ett av världens ledande universitet, MIT, nyligen publicerade. Samarbetet med bra universitet förbättrar konkurrenskraften hos företag. De bästa innovationskoncentrationerna i världen har uppkommit kring toppuniversitet. Stanford University är Silicon Valleys hjärta, framgångarna i området kring Boston sparras av hela sju universitet i världsklass, i Storbritannien är det Oxford och Cambridge. Området Otnäs-Kägeludden, som omger Aalto-universitetet, är redan i dag en av Europas största innovationskoncentrationer, och utvecklingen mot världsklass går med fart.

Parallellt med det akademiska utvecklingsarbetet har vi på många sätt effektiviserat vår verksamhet, för att de medel som staten tilldelar oss ska styras huvudsakligen till våra akademiska kärnuppgifter. Kvalitetsprången har inneburit en enorm ansträngning för vår personal och våra studerande, och håller nu på att lyckas. Jag vill uppriktigt tacka er alla och var och en för detta ypperliga arbete.

Är vi alltså nöjda och stolta nu i Finland över att investeringen som gjordes i Aalto-universitetet står i begrepp att producera resultaten som begärdes?

På alumnidagen för Aalto-universitetets handelshögskola sade vår professor **Sixten Korkman** mycket träffande, med hänvisning till nationaleposet Kalevala, att Finland är alldeles enstående skickligt i att sjunga ned sig själv i kärret. Så förefaller verkligen vara fallet, när man är beredd att pruta ned på en investering som, av fakta att döma, ger mycket god utdelning; statens utfästelse att finansiera Aalto i samband med grundandet av universitetet har inte ens hittills hållit på överenskommet sätt, och kommer inte heller att hålla i avtalad omfattning, om man ser till propositionen regeringen gjorde förra veckan. Det är med goda skäl man kan fråga sig om detta beslut baseras på fakta om Aaltos resultat, utveckling och potential att bredda den industriella basen i Finland.

Även republikens president **Sauli Niinistö** talade på Handelshögskolans alumnidag. Jag citerar honom: "Alla resultat kräver antingen intellektuella eller finansiella resurser. Avgörande är var resultatet skapas. Om investeringarna skapas i Finland, betyder det finskt arbete och finsk välfärd."

Det är alltså inte oviktigt vilka beslut vi fattar i Finland i dag. Framgången för hela vårt samhälle baserar sig på internationell konkurrens. Vårt näringsliv måste utveckla nya, marknadsdugliga produkter, behärska globala värdekedjor och skickligt kunna planera och leda globala nätverk av leverantörer, partner och kunder. Aalto-universitetet fick i uppdrag att producera ny, internatio-

nell konkurrenskraftig kompetens, för att i synnerhet utveckla ny, teknologibaserad affärsverksamhet och för att förverkliga möjligheterna till en kreativ ekonomi. Detta är Aaltos mission, detta är anledningen till att Aalto-universitetet grundades och detta är vad Aalto nu håller på att lyckas med.

Universitetet har många värdefulla uppgifter och mål, men de är något olika för de olika universiteten. Ett eller ens två toppuniversitet är inte tillräckligt för att tillfredsställa kompetensbehoven ens i ett litet land, men det är en fråga av största vikt att de universitet, som Finland beslutar underhålla, når den internationella toppen inom sina styrkeområden. Utan omfattande internationella nätverk och global rörlighet är vi en enslig ö som saknar förbindelse med kunskapsreserven som världen erbjuder. Om vi vill vara framgångsrika som nation, måste vi ha utmärkta forskare, faktiskt de bästa i världen.

Universitetens framgång måste alltså bedömas ärligt i en global kontext. Det är dyrt att utveckla toppkompetens, men det blir ännu dyrare att avstå från det. Helhetsinvesteringen i universitetssektorn i Finland är i rätt storleksklass i relation till jämförelseländerna, men investeringen ger inte, av fakta att döma, ett konkurrenskraftigt resultat i dag. Vi måste lösa detta problem, oberoende av att det säkerligen kommer att kräva svåra beslut.

Det är ett långsiktigt arbete att utveckla ny kompetens. Därför måste investeringar i universitetet göras på lång sikt, plötsliga kast i finansieringen av universitetet är alltid till skada. Statsmedel måste investeras i högklassig forskning och undervisning. Utvärderingen av kvaliteten på universitetet ska grunda sig på fakta och äkta konkurrens. Det är särskilt viktigt just nu att skapa ny grund för sysselsättning och välfärd. Vi har nog väggkost för tillväxten om vi bara öppnade ögonen.

Vi kommer att fortsätta vårt arbete för Finlands bästa, Aalto har en stark vision och vi har utmärkta planer. Vi har redan nu visat oss själva och andra att vi tillsammans kan genomföra våra planer och producera det begärda resultatet. Vi är på väg mot världsklass, som vi lovade. Jag förmår lita på att statens utfästelser för att grunda Aalto-universitetet i sin helhet kommer att förverkligas inom en skälig tidsrymd. Jag tror att det i Finland är möjligt att fatta sådana beslut att universitetet kan förtjäna tilläggsresurser genom att presentera ett gott resultat och att staten även i framtiden kommer att satsa på kvalitet och göra djärva investeringar. Jag tror att vi snart kommer att finna en gemensam syn på detta, på samma sätt som i början av 2000-talet, eftersom det inte finns något annat sätt att behålla vår konkurrenskraft, som nu håller på att urholkas.

Jag önskar hela vår personal och alla våra studerande ett öppet och positivt sinne, framtidstro och samarbetsanda även under detta nya läsår.

Jag förklarar läsåret 2014–2015 öppnat.